

Edat - Bağlaç - Ünlem

1. Tek başına anlamı olmayan, cümleye farklı anlam ilgileri kazandıran sözcüklere edat denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük edat değildir?

- A) Yağmur sabaha kadar dinmek bilmedi.
B) Evi bıraktığım gibi bulmak istiyorum.
C) Bu adresi bulmak için çok uğraştık.
D) Söylediklerinin doğru olduğunu biliyoruz.

2. “Hemen herkes, dört yılda bir düzenlenen Olimpiyat Oyunları’nı bilir - - - Paralympik Oyunları bilen çok az kişi vardır.” cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki bağlaçlardan hangisi getirilemez?

- A) ama
B) oysa
C) çünkü
D) fakat

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem edat hem de bağlaç vardır?

- A) Yangın görmedi hiç bu köyler balam
Ama susuzluktan toprak yarılmış kulaç kulaç
B) Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol
Sallanmaz o kalışta ne mendil ne de bir kol
C) Sarı kanaryalar, süt beyaz kanaryalar
Öter balkonunda akşama kadar
D) Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler
Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler

4. Bu yolda herkes bir ey delikanlı
Diriler şerefli, ölüler şanlı
Yurt için dövüşen başı dumanlı
Her zaman bu şandan, o şana gider.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat
B) Bağlaç
C) Ünlem
D) Zamir

5. ● Bahçede şirin mi şirin bir köpek yavrusu var.
● Bana da bir kaşarlı tost verir misiniz?
● Yıldız kaydı, sen de gördün mü?

Aşağıdakilerden hangisi “mi” edatının bu cümlelere kattığı anlamlardan biri değildir?

- A) Soru
B) Koşul
C) Rica
D) Pekleştirme

6. I. Sofrada sadece çorba ve ekmek vardı.
II. Arabaya atladık ve yola çıktık.
III. Kayın ve ardıç en sevdiğim ağaçlardır.
IV. Bahar geldi ve tüm çayırı kuş sesleri kapladı.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “ve” bağlacı cümleleri bağlamak için kullanılmıştır?

- A) I ve III.
B) I ve IV.
C) II ve III.
D) II ve IV.

Edat - Bağlaç - Ünlem

7. “Ancak” sözcüğü yerine “ama” bağlacı getirilebiliyorsa “ancak” sözcüğü bağlaç olur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ancak” sözcüğü bağlaç görevinde kullanılmıştır?

- A) Sesi duyuluyordu ancak söyledikleri anlaşılıyordu.
B) Seninle gelecektim ancak işlerimi bitiremedim.
C) Olanları ancak sana anlatabilirim, diyordu.
D) Güneşli ancak soğuk bir günün akşamındayız.

8. “İle” sözcüğü hem edat hem de bağlaç olarak kullanılabilir. Bir cümledeki “ile” sözcüğü yerine “ve” bağlacı getirildiğinde cümlenin anlamı bozulmuyorsa “ile” bağlaçtır, aksi takdirde edattır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ile” sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır?

- A) Bana bir süvari ile haber gönderdiler.
B) Misafirlerin gelmeleri ile gitmeleri bir oldu.
C) Leyla ile Mecnun’un hikâyesini biliyor musunuz?
D) Akşamüstü annesi ile babası, durumunu sormuş.

9. Edatlar, cümlede yer alan sözcükler arasında farklı anlam ilgileri kurar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan edatın kurduğu anlam ilgisi yanlış verilmiştir?

- A) En büyük zevki, kardeşi ile top oynamaktı. (Birliktelik)
B) Deniz, bugün düne göre dalgalı görünüyor. (Karşılaştırma)
C) En geç saat yedi gibi orada oluruz. (Eşitlik)
D) Hastaneye gitmek için müdürden izin aldı. (Amaç)

10. Anlamca birbiri ile ilgisi olan sözcükleri, sözcük gruplarını, cümleleri bağlayan sözcüklere bağlaç denir. Bağlaçlar cümleye farklı anlam ilgileri de katabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç, cümleye “olumsuzluk” anlamı katmıştır?

- A) Ne kendisi geldi ne de bizi oraya gönderdi.
B) Evin salonu hem geniş hem de manzaralıydı.
C) Bu oyunu kazananlar da kaybedenler de çok eğlendi.
D) Gerek ailesi gerekse dostları onu hiç yalnız bırakmadı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ah” sözcüğü ünlem görevinde kullanılmamıştır?

- A) Ah, kolumu bahçenin demir kapısına çarptım!
B) Ah ah, nerede kaldı güzelim gençlik yıllarım!
C) Ah aldık boş yere; tüh, haksızlık etmişiz!
D) Ah, şimdi bir dere kenarında olmak vardı!

12. ● Oh, sonunda tüm işlerimi bitirdim!
● Of, burada bir hafta daha kalamam ben!
● Tüh, yanıma para almayı unutmuşum!
● Vah vah, bu çocuklara kim yardım edecek?

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerde yer alan ünlemlerin cümlelere kattığı anlamlardan biri değildir?

- A) Üzülmeye
B) Sıkılma
C) Rahatlama
D) Şaşırma

